

Marija fil-Muzika (12)

minn Ivan Attard,

l-Organista tas-Santwajju Nazzjonali

tal-Madonna Ta' Pinu

It-Tislma tal-Ave Maria (2)

Fl-artiklu ta' din il-harga, ser inkomplu nitkellmu dwar diversi arrangamenti muzikali u kompożizzjonijiet tal-innu popolari Marjan, 'Ave Maria', li l-lirika tiegħu hija meħuda mit-tislma li l-Arkanġlu Gabrijel ta lill-Verġni Immakulata Marija fil-jum tat-thabbira tat-tniissil tal-Iben ta' Alla fil-guf safi tagħha. Ninsabu fi żmien il-Milied u ċertament li x-xena tal-Annunzjazzjoni hija ikona mill-aqwa li tista' tiggwidana biex nghixu s-sens veru tas-Solemnità tat-Twelid ta' Sidna Ġesù Kristu.

L-ewwel kompożizzjoni li ser nitkellmu dwarha hija l-'Ave Maria' ta' **François-Clément Theodore Dubois**. Dan il-kompożitur Franciż twieled nhar l-24 ta' Awwissu 1837 u miet nhar il-11 ta' Ġunju 1924. Minbarra li kellu għal qalbu l-kompożizzjoni, Dubois kien ukoll organista u għalliem tal-mużika. Huwa studju l-mużika, l-ewwel taht id-direzzjoni ta' Louis Fanart (is-Surmast tal-Katidral ta' Reims) u wara kompla jiżviluppa t-talent tal-kompożizzjoni taht Ambroise Thomas fil-Konservatorju ta' Pariġi. Fl-1868, Dubois gie mahtur biex iservi bhala s-Surmast tal-Knisja ta' Santa Marija Maddalena fi Franza u fl-1871, huwa lahaq

Surmast tal-Bażilika ta' Santa Klotilde, wara t-tmexxija abbli ta' César Franck, kompożitur iehor Franciż. Fl-1877, Dubois irritorna lejn il-Knisja ta' Santa Marija Maddalena fejn beda jagħti s-servizzi tiegħu ta' organista f'din il-Knisja wara l-organista Franciż Camille Saint-Saëns. Mill-1871 'il quddiem, huwa sar għalliem regolari fil-Konservatorju ta' Pariġi fejn għalliem diversi studenti. Theodore Dubois għandu diversi kompożizzjonijiet muzikali. L-aktar xogħol li jissemma huwa l-oratorju famuż '*Les sept paroles du Christ*' (is-seven kelmiet ta' Kristu) li jiffukaw dwar is-seba' frażijiet li lissen Ġesù fl-aħħar mumentu tal-hajja tiegħu. Dubois għandu wkoll *tocatta* sabiha għall-orgni, miktuba fuq l-iskala G magġuri. Dan il-kompożitur kiteb ukoll żewġ kotba dwar l-armonija muzikali u l-kontrapunt - '*Traite d'harmonie theorique et pratique*' u '*Traite de contrepoint et de fugue*' - li għandhom jintużaw sal-lum. Fost il-biċċiet muzikali li kiteb, dan il-kompożitur Franciż għandu 'Ave Maria' fuq l-istil romantiku għal vuċi solista (tenur jew sopran) bl-akkumpanjament tal-orgni.

Camille Saint-Saëns, kompożitur iehor Fran'iz, għandu żewġ kompożizzjonijiet ibbażati fuq it-test tal-'Ave Maria', waħda

minnhom għal żewġ kontralti bl-akkumpanjament tal-orgni u l-oħra għal sopran solista bl-akkumpanjament tal-orgni. Charles Camille Saint-Saëns twieled fid-9 ta' Ottubru 1835 u miet fis-16 ta' Diċembru 1921. Huwa kien kompożitur, Surmast u pjanista. L-aktar xogħlijiet mużikali li għalihom hu magħruf huma 'The Carnival of Animals', 'Danse macabre', 'Samson and Delilah', 'Piano Concerto no. 2', 'Cello Concert no. 1', 'Havanaise' u s-Sinfonija numru 3 (sinfonija għall-orgni).

Kompożitur u organista Franciż iehor li għandu 'Ave Maria' mill-isbaħ huwa **Gabriel Fauré** li twieled fit-12 ta' Mejju 1845 u għadda għal hajja oħra fl-4 ta' Novembru 1924. Fauré kien wiehed mill-aqwa kompożituri tas-seklu dsatax tant li l-istil

mużikali tiegħu influwenza hafna kompożituri oħra li ġew warajh, l-aktar fis-seklu għoxrin. Fost ix-xogħlijiet ċelebri tiegħu insibu 'Pavane', 'Requiem' (li għadha tindaqq fiċ-ċelebrazzjoni tal-funerali), 'noctures' għall-pjanu u l-kanzunetti 'Après un rêve' u 'Clair de lune'. Ghalkemm l-aktar xogħlijiet magħrufa u aċċessibbli ta' Fauré huma l-aktar xogħlijiet bikrija tiegħu, dan il-kompożitur kiteb l-akbar u l-aqwa xogħlijiet tiegħu fis-snin ta' wara. Hafna minn dawn il-kompożizzjonijiet huma miktuba bi stil ferm iktar diffiċli minn tal-ewwel. L-'Ave Maria' ta' Gabriel Fauré giet miktuba fl-1871 għal tliet vuċijiet maskili bl-akkumpanjament tal-orgni u kienet ippubblikata għall-ewwel darba fl-1957.

Il-kompożitur ċelebri **Franz Liszt** kiteb 'Ave Maria' fuq l-istil romantiku. Din il-kompożizzjoni nkitbet fl-1862 u giet ippubblika għall-ewwel darba sena wara, jiġifieri fl-1863. Din l-'Ave Maria' hija miktuba għall-pjanu. Liszt kiteb ukoll varjazzjoni interessanti fuq l-'Ave Maria' ta' Arcadelt li diġà semmejnieha fl-artiklu preċedenti. Liszt kien iddedika dan ix-xogħol lil Alexander Wilhelm Gottschalg (1827-1908).

Il-kompożitur **Tómas Luis de Victoria** kiteb żewġ arrangamenti ta' 'Ave Maria', waħda għal erba' vuċijiet u oħra għal tmien vuċijiet. Fl-1885, **Gaetano Coronaro** kiteb 'Ave Maria' għal vuċi solista bl-akkumpanjament tal-pjanu filwaqt li l-kompożitur popolari **Luigi Bottazzo** għandu wkoll 'Ave Maria' miktuba għal Kor b'erba' vuċijiet (SATB) *a cappella*, jiġifieri minghajr akkumpanjament ta' strumenti mużikali. Il-kompożitur **Michele Zanoni** għandu Ave Maria miktuba fuq l-istil klassiku għal Kor b'erba' vuċijiet (SATB) *a cappella*.

Għandna wkoll numru sabiħ ta' kompożizzjonijiet kontemporanji u moderni li sabu l-ispirazzjoni tagħhom fil-kliem sabiħ tal-innu Marjan 'Ave Maria'. Il-kompożitur kontemporanju **Adrian Antonio Cuello Piraquibis** kiteb arrangament modern tal-'Ave Maria' għal żewġ vuċijiet – sopran u baritonu. Fis-sena 2006, il-kompożitur modern **Stephen McManus** kiteb 'Ave Maria' għal Kor b'erba' vuċijiet (SATB) bl-akkumpanjament tal-orgni. F'Diċembru 2009, **Frank Zintl** kiteb 'Ave Maria' għal Kor b'erba' vuċijiet (SATB) bl-akkumpanjament tal-orgni. Din il-kompożizzjoni giet ippubblikata għall-ewwel darba fis-sena 2010 u kienet iddedikata lil waħda mill-hbieb ta' Zintl, Monika Lang. 'Ave Maria' oħra hija tal-kompożitur **Angel Viro**, miktuba għal tenor u Kor b'erba' vuċijiet (SATB) bl-akkumpanjament tal-orgni.

Fl-artiklu li jmiss, ser nagħtu harsa lejn l-aħħar sett ta' kompożizzjonijiet fuq l-'Ave Maria'. Dan in-numru sabiħ ta' xogħlijiet mużikali ibbażati fuq it-test tal-'Ave Maria' jixhed il-popolarità kbira li gawda u għadu jgawdi dan l-innu Marjan, mhux biss mill-insara devoti tal-Verġni Marija iżda anke minn diversi kompożituri mal-medda tas-snin. ♦

Riferenzi:

Santucci, La Madonna nella Musica
Catholic Encyclopedia, Hail Mary